

ಮೈಸೂರು ತಾಲೂಕಿನ ತಮಟೆ ವಾದನ ಕಲಾವಿದರ ಬದುಕು-ಬವಣೆ:

ಅವಲೋಕನ

ಸೋಮಣ್ಣ¹

ಪೀಠಿಕೆ

ತಮಟೆ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಕೇತವಾಗಿ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ ಹದಮಾಡಿ ಚಮ್ಮಾವುಗೆ ತಯಾರಿಸುವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಅವರ ನಡುವೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಹಾಗಾಗಿ ತಮಟೆ ವಾದನ ಕಲೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಲಿತರ ನಡುವೆಯೇ ಇದೆ. ದಲಿತರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇದನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕಿತ್ತು ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ತಮಟೆ ವಾದನ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಅವರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ಬಂತೆಂದು ವಿದೇಶಿ ಬರವಣಿಗೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕಲೆ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯ. ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ವಾದ್ಯ. ಇದನ್ನು ಹರೆ, ಹಲಗೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚರ್ಮವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಲೆ ಇಲ್ಲದ ಮನೆಯಿಲ್ಲ; ತಮಟೆ ಇಲ್ಲದ ಊರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತಿನಂತೆ ತಮಟೆಯು ಜನಪದರ ಬದುಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕದ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಾವಿನವರೆಗೂ ಜರುಗುವ ಜೀವನಾವರ್ತನ, ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಆಟ-ಬಯಲಾಟ, ಮದುವೆ, ಮರಣ, ಕುಣಿತ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೀಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ತಮಟೆ ಇರಲೇಬೇಕು.

¹ ಸಂಶೋಧಕರು, ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಜೀವನ

ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕುಲಕಸುಬಾಗಿದ್ದು ತಾಲೂಕಿನಾದ್ಯಂತ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಆಯ್ದು ಕುಟುಂಬದವರು ವಂಶಪಾರ್ಯಂಪರವಾಗಿ ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಈ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬದವರು ತಮ್ಮ ಕಲಾ ವೃತ್ತಿಗೆ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ತಾಮ್ರದ ತಗಡಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಚಿಪ್ಪೋಡುಗಳನ್ನು ಗುರುತಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಊರ ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಸಾವು, ತಿಥಿ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ನುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ಕುಟುಂಬದವರು ಹಿಂದೆ ಊರಿನವರಿಂದ, ಊರಿನ ಗೌಡರಿಂದ, ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಹಣ ಮತ್ತು ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. 'ವರಕೋಡು ಗ್ರಾಮದ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದ ರಂಗಯ್ಯನವರು ಇಂದಿಗೂ ವಂಶಪಾರ್ಯಂಪರವಾಗಿ ಕುಳವಾಡಿಕೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಊರ ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಸಾವು, ತಿಥಿ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ನುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದವಸಧಾನ್ಯ, ಕಾಳು-ಕಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಈ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.'

ತಮಟೆ ನುಡಿಸುವ ಇಲ್ಲಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿ, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ, ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರ, ಗಾರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಲದ ಕಸುಬು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕರೆದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮಟೆ ನುಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ದೇವರ ಸೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವ ಮೊದಲಾದ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮೈಸೂರಿನ ಕೆ. ಆರ್ ಮೊಹಲ್ಲಾದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದ

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜು ರವರು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕ ವೃತ್ತಿಗಾರರಾಗಿದ್ದು 12ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮಟೆ ಬಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತರಂತೆ. ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕುಲಕಸುಬು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ದೇವರ ಸೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಎಂಬುದು ಗೌಣ, ಆದರೂ ಊರ ಹೊರಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆಯುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕುಪ್ಪರವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದ ದೊಡ್ಡಕೂಸುರವರ ಕುಟುಂಬ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಇವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯ ಕಲಾಪರಂಪರೆ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದು, ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. “ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಹಿಡಿದ ಕಲೆ ಇದು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆ ನಮ್ಮ ವಂಶ ಏಳಿಗೆಯಾಗಲ್ಲ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನದಾಳದ ಮಾತನ್ನು ಅರಹುತ್ತಾರೆ.

ತಮಟೆ ವಾದನ ಕಲಾವಿದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊಲೆಯ, ಮಾದಿಗ, ಚಮ್ಮಾರ ಸಮುದಾಯದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 95 ರಷ್ಟು ಕಲಾವಿದರು ಇರುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ ಅವಕಾಶ ಸಂಭಾವನೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಸನ್ಮಾನಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಕಲಾವಿದರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇತರೇ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರು ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಲಿತರಂತೆ ಚರ್ಮವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಫೈಬರ್ ನಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಮಟೆ ಗಂಡು ಕಲೆ, ರಣಕಲೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಪದರ ಮುಖ್ಯಕಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯತೆ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ಕಲೆಯ ಸ್ಥಾನ, ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು

ಕೊಡುಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೂಜಾ ಕುಣಿತ, ಪಟಾ ಕುಣಿತ, ವೀರಗಾಸೆ ಕುಣಿತದಂತಹ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಗೌರವ, ಆದರಗಳು ಇವರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತಳ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಾದ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು, ಗೌರವ, ಆದರಗಳು ದೊರಕದೆ ಇರುವುದು ಖೇದಕರ ಸಂಗತಿ.

ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನವರೆಲ್ಲರೂ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಸಹ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಸಿದ್ದರಾಮನಹುಂಡಿ ಗ್ರಾಮದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರಾದ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ದಲಿತರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು ಪದವಿ ಓದಿದವರು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಾರೆ.

ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ.

ಜನಪದ ವಾದ್ಯಗಳ ಸಹಚರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಮೆರುಗು ತರುವುದರಿಂದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಡಿಕೆಯಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 500 ರಿಂದ 800 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಭಾವನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾರಿಹಬ್ಬಗಳು, ದೇವರ ಉತ್ಸವ, ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ, ಕಲಾ ಮೇಳಗಳು, ದಸರಾ ಉತ್ಸವ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಭಾವನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 1300 ರಿಂದ 1400 ರೂಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಚಿಕ್ಕಹುಯಿಲಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಕಲಾವಿದ ಸಿದ್ದರಾಜುರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಾದ್ಯ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಯಾವುದೇ ದೇವರ ಉತ್ಸವ, ಮೆರವಣಿಗೆ, ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೇಸ್ತ್ರಿಯಾದವನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಆತನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದಿನಗೂಲಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಭಾವನೆಯು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದ ದೊಡ್ಡಕೂಸುರವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 80 ರಿಂದ 85 ರಷ್ಟು ಕಲಾವಿದರು ತಳ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯದವರಾಗಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಾಗಲಿ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೃಷಿ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೂಲಿ, ಕಂಬಳದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಲು ಉಪಕಸುಬಾಗಿ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಟೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಹ ಸರ್ಕಾರಿ, ಖಾಸಗಿ ನೌಕರರು ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವವರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಇವರು ಇತರೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 'ಮೈಸೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಎಂ.ಸಿ.ಹುಂಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ವಂಶಪಾರ್ಯಂಪರವಾಗಿ ಕುಳವಾಡಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಊರಿನವರು ನೀಡುವ ಹಡದೆ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಬರುವ ಸಂಪಾದನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತಾಲೂಕಿನ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯ ಕಲಾವಿದರ ಹಿಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಲಾವಿದರು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂದು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗೀ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ

ಆದಾಯವಿದ್ದರು ಬಹುತೇಕ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರೋಗ್ಯ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಮದುವೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಗಳಿಸುವ ಹಣ ಸಾಲದಿರುವುದರಿಂದ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರು

ತಮಟೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಕಲಾವಿದರೂ ಇಲ್ಲ. ಇತರೇ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಯೂ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳೇನು ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರ ಇಂದು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ ಇದು ನಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಸಾಕು ಇತರರಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರು ದೇವರ ಉತ್ಸವ, ಮೆರವಣಿಗೆ, ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಮುಂತಾದ ಸಂಧರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ತಮಟೆ ಬಡಿಯಬೇಕಾದ ಸಂಧರ್ಭಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇದರಿಂದ ಹಲವರು ಧೂಮಪಾನ ಮದ್ಯಪಾನದಂತಹ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಮಟೆ ಕಲಾವಿದರ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೀಳರಿಮೆ, ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತಾವೇ ಕಲಿಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಉಪಸಂಹಾರ

ತಮಟೆ ವಾದನ ಮೈಸೂರು ತಾಲೂಕಿನಾದ್ಯಂತ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಜನಪದ ವಾದ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಆಚರಣಾ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ತಮಟೆ ವಾದನವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ವಿರಳವಾಗಿದ್ದು, ಜಾತ್ರೆ, ಹಬ್ಬಗಳು, ಉತ್ಸವಗಳಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರೆ ಗೌರವಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತಮಟೆ

ವಾದನ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಅಸ್ಪಷ್ಟರು ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರವನ್ನು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕೂಡ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಲ್ಲಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಟೆ ವಾದನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡುವುದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ತಮಟೆ ವಾದನ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಈ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಹೆಚ್.ಜೆ. (1997). ಜಾನಪದ ಕೈಪಿಡಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕನ್ನಡಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಮತ್ತು ಶಾಲಿನಿ ರಘುನಾಥ. (1999). ಜನಪದ ಕಲೆ: ಅವಲೋಕನ. ಅಶ್ಮಿತೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಜಿ. ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ (ಜಾಗತೀಕರಣದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ). ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಾವೇರಿ.

ವಕ್ತೃ ವಿವರ

- ಮಣಿಕಂಠ. (ಜೂನ್ 6, 2019). ವಯಸ್ಸು 28 ವರ್ಷ, ಮಾನಸನಗರ, ಮೈಸೂರು.
- ನಾಗರಾಜು. (ಮೇ01, 2020). ವಯಸ್ಸು 65 ವರ್ಷ, ಹಳೆಕೆಸರೆ, ಮೈಸೂರು.
- ರಾಚಯ್ಯ. (ಫೆಬ್ರವರಿ 5, 2020). ವಯಸ್ಸು 61 ವರ್ಷ, ಸಿದ್ದರಾಮನ ಹುಂಡಿ, ಮೈಸೂರು.
- ಸಿದ್ದಯ್ಯ. (ಡಿಸೆಂಬರ್ 08, 2019). ವಯಸ್ಸು 42, ವರಕೂಡು, ಮೈಸೂರು.